

De overgang van PO naar VO

Inhoud

Inleiding	3
Schooladvies	4
1.1 Algemeen.....	4
1.2 Voorlopig advies.....	4
1.3 Definitief advies.....	4
1.4 Leerlingfactoren.....	5
1.5 Geen overeenstemming.....	5
1.6 Definitief aanmelden.....	5
1.7 Informatie delen.....	5
Eindtoets	6
2.1 Algemeen.....	6
2.2 Cito-eindtoets.....	6
2.3 Conclusies uit de eindtoets.....	6
2.4 Criteria van uitsluiting eindtoets.....	6
Opstroom en afstroom	7
3.1 Algemeen.....	7
3.2 Streefdoelen.....	7

Inleiding

Voor de leerlingen en hun ouders is de overstap van het primair onderwijs (PO) naar het voortgezet onderwijs (VO) een spannend en cruciaal moment in hun leven. Het is dan ook van groot belang dat zowel de leerlingen als hun ouders een goed beeld hebben op basis waarvan het schooladvies wordt samengesteld.

Naast het schooladvies is de schoolkeuze een belangrijk facet voor het behalen van successen binnen het VO. Dat laatste is voor een deel afhankelijk van onderwijsbehoeften van de leerling maar ook van het gevoel dat ouders en leerlingen bij een bepaalde school hebben.

In dit document focussen we op het schooladvies en alles wat we nodig hebben om tot een gedegen en kansrijk advies te komen. Met deze instrumenten en gegevens streven we ernaar om de overstap naar de brugklas zo duidelijk mogelijk te onderbouwen.

Team Sterrenrijk

Februari 2022

Schooladvies

1.1 Algemeen

Scholen zijn verplicht om een schooladvies af te geven voor alle leerlingen in het laatste schooljaar van de basisschool. Het schooladvies kan een enkelvoudig schooladvies zijn, bijvoorbeeld vmbo-t of een meervoudig schooladvies, bijvoorbeeld vmbo-t/havo. Over de advisering is alleen een aantal procedurele stappen opgenomen in wetgeving. Het is aan het professionele oordeel van de school om het schooladvies vast te stellen en te bepalen welke aspecten onderdeel zijn van de afweging voor het advies. In dit document leest u op welke manier we dit op Sterrenrijk doen.

1.2 Voorlopig advies

Vanaf eind groep 6 worden ouders geïnformeerd over het uitstroomprofiel van hun kind. Dit is wettelijk zo bepaald.

Wij geven eind groep 6 en eind groep 7 een voorlopig advies VO. De voorlopige adviezen baseren de leerkrachten op het totaalbeeld dat ze hebben van een leerling en diens resultaten tijdens de gehele schoolloopbaan. De leerkracht deelt en bespreekt het voorlopig VO-advies en de totstandkoming ervan met de leerlingen en de ouders.

Het schooladvies van leerlingen in groep 8 moet voor 1 maart schriftelijk door de school vastgelegd worden. Bij dit advies vullen we de schoolloopbaanresultaten verder aan met het beeld en de toetsresultaten in groep 8. Hierbij speelt de 'middenmeting', de laatste methode-onafhankelijke set toetsen voor de eindtoets, een belangrijke rol.

Het schooladvies en alle onderliggende informatie leggen de leerkrachten van groep 8 geanonimiseerd voor aan het begeleidingsadviesteam van Sterrenrijk, bestaande uit de onderwijscoördinator en de directeur. Het begeleidingsadviesteam bespreekt of het zich, op basis van de informatie en toetsresultaten, kan vinden in de voorgestelde advisering. In het kader van kansengelijkheid gebeurt dit volledig anoniem en wordt informatie over eventuele stimulerende of belemmerende factoren vanuit de gezinssituatie, hier niet in meegenomen. Het begeleidingsadviesteam deelt haar bevindingen met de leerkrachten en op basis hiervan stellen we het VO-advies vast. De leerkrachten bespreken dit in februari met leerlingen en ouders.

Vanaf dan kunnen leerlingen inschrijven bij een VO-school naar keuze.

1.3 Definitief advies

In de periode direct na het schooladvies maken de leerlingen in groep 8 de eindtoets. Als het advies dat uit de eindtoets komt hoger is dan het schooladvies, is de school verplicht om het schooladvies te heroverwegen. Dit gebeurt in samenspraak met de leerling en ouders. Op basis hiervan stellen we het advies al dan niet naar boven bij. Naar beneden bijstellen is niet toegestaan.

1.4 Leerlingfactoren

Naast de behaalde resultaten en Cito-toetsscores spelen ook de huiswerkhouding, zelfstandigheid, taakgerichtheid en het behalen van de fundamentele niveaus en streefniveaus (1F-2F en 1S) een rol bij een zorgvuldige advisering. Deze factoren kunnen een stimulerende danwel belemmerende rol spelen in de verdere ontwikkeling van een leerling. Dat geldt ook voor een mogelijke leerproblematiek. We brengen elke leerling zo compleet mogelijk in beeld om een zo passend mogelijk advies samen te stellen.

1.5 Geen overeenstemming

Het doel van zorgvuldige VO-advisering is om voor ieder kind het meest passende type vervolgonderwijs te vinden. Hiertoe proberen wij een compleet en realistisch beeld te schetsen van de mogelijkheden en talenten van een leerling op basis van het totaalbeeld en toetsgegevens van de leerling. Het kan voorkomen dat de leerling of de ouders uiteindelijk een ander VO-advies verwachten of wensen. Is dat het geval, dan plannen we een gesprek waarbij een lid van het begeleidingsadviesteam (de onderwijscoördinator of directeur) aansluit om elkaars zienswijze te bespreken en tot een gezamenlijke conclusie te komen. Uiteindelijk besluiten de ouders bij welke school en schoolsoort zij aanmelden. Indien dit afwijkt van het schooladvies, besluit de door ouders gekozen VO-school of zij de leerling aannemen of dat zij meer informatie nodig hebben om dit besluit te kunnen nemen, denk bijvoorbeeld aan het overdragen van het gehele PO-dossier en/of het doen van een VO-toelatingstest.

1.6 Definitief aanmelden

De definitieve aanmelding gaat vergezeld van:

- Aanmeldingsformulier
- Onderwijskundig Rapport BAO-VO
- Overzicht Leerling Onderwijs Volg Systeem
- Indien van toepassing verslagen van eventuele onderzoeken die plaats hebben gevonden.

De ouders hebben te allen tijde inzage in de documenten die naar de commissie van toelating van het VO verzonden worden.

1.7 Informatie delen

Het kan voorkomen dat ouders liever niet hebben dat de leerkracht van groep 8 bepaalde informatie met de nieuwe VO-school deelt. Denk hierbij aan sociaal-emotionele aspecten of bepaalde onderzoeken die er liggen. In dat geval zal de leerkracht in gezamenlijkheid met de onderwijscoördinator het gesprek met ouders aangaan over het belang van het delen van informatie en de mogelijke gevolgen van het niet delen ervan. Indien ouders bij hun standpunt blijven, zal de school vragen om een verklaring te tekenen waarbij ouders aangeven dat zij afzien van het delen van bepaalde informatie. Deze verklaring zal in het dossier van de leerling

geplaatst worden zodat we te allen tijde kunnen overleggen dat er advies omtrent dit besluit is afgegeven.

Eindtoets

2.1 Algemeen

Alle leerlingen van groep 8 moeten sinds schooljaar 2014-2015 verplicht een eindtoets maken. Scholen kunnen hiervoor kiezen uit meerdere gecertificeerde eindtoetsen. Met de Centrale Eindtoets kunnen leerlingen laten zien wat ze in acht jaar basisschool hebben geleerd. Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Centrale Eindtoets.

2.2 Cito-Eindtoets

Op dit moment nemen we op Sterrenrijk de Cito-eindtoets als centrale eindtoets af. Met deze toets wordt de kennis van de kinderen op het gebied van taal, rekenen, spelling en begrijpend lezen gemeten. De resultaten van alle leerlingen van groep 8 worden genoteerd in een standaardscore, die tussen 500 en 550 ligt.

Of de Cito-eindtoets ook voor de toekomst het meest passend is voor onze leerlingen, besluiten we na dit schooljaar.

2.3 Conclusies uit de eindtoets

We zijn we van mening dat aan de eindtoets uiterst voorzichtige conclusies moeten worden verbonden. Elke toetsafname is immers een momentopname en er zijn vele factoren die dat moment kunnen beïnvloeden voor een kind. Bij de eindtoets zien wij dat veel kinderen extra gespannen zijn, slecht slapen en/of faalangst ervaren. We vinden het belangrijk dat kinderen zowel thuis als op school horen en ervaren dat de eindtoets belangrijk, maar niet allesbepalend is. Het totaalbeeld van 8 jaar basisonderwijs en de individuele mogelijkheden, drijfveren en talenten van elke leerling, bepalen het VO-advies.

2.4 Criteria van uitsluiting eindtoets

Op de verplichting van het maken van de eindtoets gelden enkele uitzonderingen. Het bevoegd gezag kan besluiten dat een leerling de toets niet hoeft te maken. Dit geldt voor:

- Kinderen die minder dan 4 jaar in Nederland verblijven en de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen.
- Leerlingen die een ontwikkelingsperspectief hebben met als verwachte uitstroombestemming vso-arbeidsmarkt of vso-dagbesteding.
- Leerlingen met een IQ lager dan 75 volgens een recente IQ-test die voldoet aan de criteria van de Cota. Als de IQ-test ouder is dan twee jaar, dienen gegevens uit het

leerling- en onderwijsvolgsysteem te bevestigen dat de ontwikkeling van de leerling niet verder is dan het niveau van eind groep 5 van het basisonderwijs.

- Kinderen die in de loop van hun schoolcarrière een eigen leerlijn volgen m.b.t. taal, rekenen en begrijpend lezen en die volgens die leerlijn bij toets M6 (de Cito-toets die afgenomen wordt midden schooljaar groep 6) als laatste toets een E-niveau halen.

Per leerling uit bovenstaande categorieën overwegen we of de eindtoets afgenomen wordt op bepaalde onderdelen en die worden dan handmatig gescoord. De resultaten zullen niet meegestuurd worden naar het CITO, waardoor er geen eindscore behaald wordt. Het ontbrekend onderdeel zal vervangen worden door een overzicht van het LOVS. Het spreekt vanzelf dat de ouders op de hoogte zijn als een eigen leerlijn gestart wordt.

Opstroom en afstroom

3.1 Algemeen

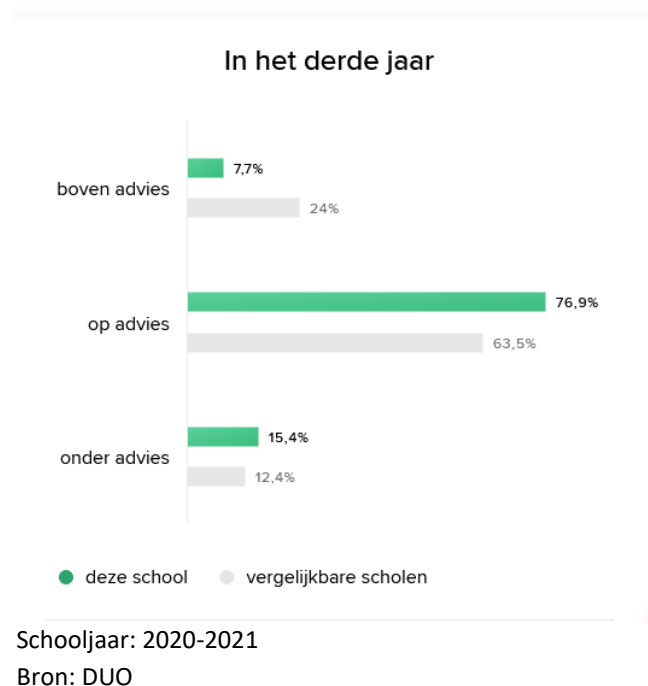
In de eerste twee jaren van het voortgezet onderwijs veranderen nog heel wat leerlingen van onderwijsniveau. Stapt een leerling over naar een hoger niveau dan heet dat “opstroom”, naar een lager niveau noemt men “afstroom”. Door de onderwijspositie in het begin van het derde leerjaar te vergelijken met het oorspronkelijke VO-advies wordt duidelijk hoeveel leerlingen zijn op- en afgestroomd. Duiding van op- en afstroom is lastig, omdat deze verschijnselen zowel het gevolg kunnen zijn van een niet-passend schooladvies als van een middelbare school die meer of minder goed weet aan te sluiten bij de capaciteiten van een leerling. Daarnaast zijn er allerlei psychosociale factoren die effecten kunnen hebben op het welbevinden en/of presteren van een kind dat naar de middelbare school gaat.

3.2 Streefdoelen

Ons streven is om zodanig te adviseren dat 100% van de leerlingen na 3 jaar minimaal op het niveau van het gegeven advies functioneert. In praktijk blijkt dit niet haalbaar vanwege de vele nog onbekende en onvoorspelbare factoren die het leven en leren kunnen beïnvloeden van leerlingen. Ook als het VO-advies een reëel en passend advies is, kunnen er omstandigheden zijn of ontstaan waardoor de leerlingen anders functioneren of presteren dan verwacht. Die omstandigheden kunnen zowel in de persoon of persoonlijke omstandigheden van de leerling gelegen zijn (zoals psychosociale of gezinsfactoren) als daarbuiten (bijvoorbeeld de effecten van de coronapandemie).

Wij werken en adviseren vanuit de overtuiging dat het hebben van hoge verwachtingen van leerlingen positief werkt op hun ontwikkeling. Dit geldt voor alle leerlingen, ongeacht hun afkomst of de omstandigheden waarin zij opgroeien. Kansengelijkheid is een essentieel

uitgangspunt voor ons. Tegelijkertijd willen we een realistisch advies geven vanuit de ervaring dat afstromen naar een lager niveau voor leerlingen vaak weinig stimulerend werkt.

Uit bovenstaande recente gegevens van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) kunnen we de conclusie trekken dat er door team Sterrenrijk optimistisch en kansrijk geadviseerd wordt. In de grafiek is zichtbaar dat in 2021 76,9% van onze oud-leerlingen na 3 jaar nog steeds op het niveau van het gegeven advies zit. Dit ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Van onze leerlingen zit 7,7% na 3 jaar boven het gegeven advies, wat significant minder is dan landelijk gemiddeld. Hieruit kan geconcludeerd worden dat het aantal leerlingen dat een te laag advies krijgt op Sterrenrijk, aanzienlijk minder is dan op landelijk gemiddeld niveau. Het aantal kinderen dat na 3 jaar afstroomt naar een lager niveau is met 15,4% van de leerlingen vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Kansengelijkheid en kansrijk adviseren vanuit hoge, realistische verwachtingen van elke individuele leerling vormen de basis van onze VO-adviezen. Dat, samen met het gesprek dat we erover aangaan met de ouders en de leerling, moet ervoor zorgen dat het VO-advies zo passend mogelijk is en recht doet aan de mogelijkheden, talenten en ambities van elk kind.